

EINDVERSLAG van de vaste Commissie voor Sociale Zaken omtrent het ontwerp van wet houdende regelen inzake een minimumloon en een minimumvakantiebijslag (Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag).

Nadat het voorlopig verslag der commissie aan de Regering was medegedeeld, is van haar ontvangen de navolgende

MEMORIE VAN ANTWOORD

Met voldoening heeft de ondergetekende geconstateerd, dat het wetsontwerp minimumloon en minimumvakantiebijslag van verschillende zijden waardering heeft ontmoet.

De ondergetekende heeft voorts kennis genomen van de mededeling van vele alsmede van vele andere en van enkele leden, dat men zich voorbehoudt onderscheidenlijk voorneemt om bij de openbare beraadslaging nader in te gaan op de leeftijdsgrens in het algemeen en die voor kostwinners in het bijzonder alsmede op het aanpassingsmechanisme, zoals dit in het wetsontwerp is vervat. Hij heeft hierbij nota genomen van de omstandigheid, dat voornoemde vele andere leden alsmede enkele leden tegen de regeling van voormelde onderwerpen in het onderhavige ontwerp ernstige bezwaren koesteren.

De opvatting van verscheidene leden, waarbij enige leden zich hebben aangesloten, dat een bijzondere herziening als bedoeld in artikel 14, vierde lid, ook tussentijds mogelijk zou dienen te zijn, vermag de ondergetekende niet te delen. Hij is van mening, dat door het introduceren van een vaste periode van drie jaar voorkomen wordt, dat het niveau van het minimumloon, zoals voorheen, jaarlijks een onderwerp van discussie - en eventueel van geschil - binnen het georganiseerde bedrijfsleven zou uitmaken. Bovendien kan, zo komt het de ondergetekende voor, eerst na een langere periode een goed beeld verkregen worden van de eventuele discrepantie tussen het effect, dat de toepassing van de gemengde index op het niveau van het minimumloon heeft teweeggebracht, en de ontwikkeling van de algemene welvaartssituatie. Overigens moge de ondergetekende er aan herinneren, dat hij bij de mondelinge behandeling van het voorliggende wetsontwerp in de Tweede Kamer de toezegging heeft gedaan, de gehele indexeringsproblematiek in het voorjaar van 1970 afzonderlijk aan de Sociaal-Economische Raad om advies voor te leggen. Dit houdt in, dat de huidige regeling van deze materie niet een definitief karakter draagt.

Met betrekking tot de vraag inzake de delegatie van bevoegdheden, welke eveneens door voormelde verscheidene leden aan de orde is gesteld, zij geantwoord, dat deze overdracht in beginsel zowel aan natuurlijke personen als aan privaatrechtelijke dan wel publiekrechtelijke lichamen of organen kan plaatsvinden. De tekst van artikel 22 biedt daartoe de mogelijkheid. Zo denkt de ondergetekende bijvoorbeeld - in navolging van de door het College van Rijksbemiddelaars

ten aanzien van artikel 6 van de Wet plaatsing minder-valide arbeidskrachten gevolgdde praktijk – aan delegatie van de bevoegdheid, genoemd in artikel 13 van het onderhavige wetsontwerp, aan enkele vakraden in afzonderlijke bedrijfstakken. Hij heeft alle vertrouwen, dat deze vakraden de hun overgedragen bevoegdheden met nauwgezetheid zullen hanteren. Hierbij zij voorts nog aangetekend, dat de ondergetekende, althans in de huidige situatie, niet voornemens is zijn bevoegdheden genoemd in de artikelen 10 en 12 aan „een ander” over te dragen. Hij acht het echter minder juist, dat de mogelijkheid daartoe reeds bij voorbaat zou ontbreken.

Aan sommige leden zij medegedeeld, dat het criterium „volwaardige arbeidsprestatie” wel degelijk – zij het impliciet – een functie in het kader van het onderhavige wetsontwerp vervult. Langs de weg van artikel 13 kan immers een lager minimumloon worden vastgesteld voor een werknemer, die door ziekte of gebreken niet ten volle geschikt is voor het vervullen van een door hem te verrichten, naar algemene maatstaven als normaal aangemerkte, arbeidstaak. De ondergetekende achtte het echter niet gewenst, het vereiste van „volwaardige arbeidsprestatie” direct aan de aanspraak op minimumloon, zoals deze in artikel 7, eerste lid, is neergelegd, te verbinden, aangezien de bewijslast ter zake hierdoor volledig op de werknemer zou komen te rusten.

Naar aanleiding van de vrees van voormelde sommige leden, dat de regeling van het minimumloon als vervat in dit ontwerp een nadelige invloed zou uitoefenen op het voortbestaan van en de activiteit in sommige bedrijfstakken en/of ondernemingen, moge de ondergetekende erop attenderen, dat artikel 10, eerste lid, van het ontwerp de mogelijkheid opent om in gevallen, dat naar het oordeel van de Minister zich deze invloed in ernstige mate zou doen gevoelen, desgevraagd een lager minimumloon vast te stellen. Overigens meent de ondergetekende de hoop te mogen uitspreken, dat genoemd artikel, mede gezien de expansieve krachten in de economie, slechts op betrekkelijk beperkte schaal zal behoeven te worden toegepast.

De ondergetekende moge er in dit verband op wijzen, dat het beleid ten aanzien van het minimumloon, hetgeen met name heeft geresulteerd in de indiening van het onderhavige wetsontwerp, een onderdeel vormt van het totale regeringsbeleid op sociaal-economisch gebied. In andere sectoren van dit beleid wordt reeds – zoals aan de hier aan het woord zijnde leden bekend moge zijn – voorzien in stimulerende maatregelen van overheidswege ten bate van de economisch zwakke gebieden.

De ondergetekende zou, naar aanleiding van het verzoek van de hierboven genoemde leden om zijn standpunt te vernemen over de positie en het uitzicht van de werkenden, niet in dienstbetrekking, die ondanks een volwaardige arbeidsprestatie als gevolg van factoren buiten hun beïnvloeding – zij noemen als voorbeeld klimatologische omstandigheden – het minimumloon c.a. niet halen, willen beginnen met de opmerking, dat deze categorie niet onder de werking van het

vooriigende wetsontwerp valt, tenzij aan artikel 3, eerste lid, toepassing zou zijn gegeven. Een inkomensgarantie voor werknemers in dienstbetrekking, zoals die in het onderhavige wetsontwerp – na een ontwikkeling van jaren – mede op wens van het georganiseerde bedrijfsleven is neergelegd, leent zich uit de aard der zaak beter voor concretisering in een wettelijke regeling dan een daarmee vergelijkbare garantie voor zelfstandigen, juist in verband met de fundamenteel andere positie van deze laatste categorie van werkenden in het sociaal-economisch bestel. Dit neemt niet weg, dat de ondergetekende erkent, dat bij laatstbedoelde categorie van de werkende bevolking onder bepaalde omstandigheden behoefte kan bestaan aan een op wettelijke regelen gebaseerde steun van overheidswege. Hij acht het daarom een gelukkige omstandigheid, dat zodanige op wettelijke bepalingen berustende voorzieningen inderdaad bestaan. Zo kunnen b.v. zelfstandigen, wier inkomen buiten hun toedoen onder een bepaald niveau daalt, een beroep doen op de Rijksgroepsregeling Zelfstandigen, een algemene maatregel van bestuur, welke op de Algemene Bijstandswet berust.

De ondergetekende heeft tenslotte kennis genomen van het voornemen van enkele andere leden om bij de openbare raadslaging nader in te gaan op de positie van de illegaal hier te lande in loondienst zijnde werknemers.

*De Minister van Sociale Zaken
en Volksgezondheid,*

B. ROOLVINK.

De commissie heeft gemeend met de mededeling van dit antwoord aan de Kamer haar eindverslag te kunnen sluiten.

Vastgesteld 5 november 1968.

MIDDELHUIS

STEENKAMP

KLOOS

DAMMING

LOUWES

DE GAAY FORTMAN

HEY (*Voorzitter*)

VAN PELT

DE GROOTE

VAN OMMEREN-AVERINK.